
Owsiszczce, st. 36, gm. Krzyżanowice, woj. śląskie, AZP 104-40/110

Informator Archeologiczny : badania 34, 42

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

spowodowany niszczeniem stanowiska przez głęboką orkę i erozję gleby. Tego potwierdzeniem mogą być regularne powierzchniowe penetracje, które ujawniły około 120 obiektów różnej wielkości z różnych okresów, czytelnych jako ciemne plamy na tle jaśniejszej gleby. Łącznie w trakcie badań wykopaliskowych przebadano powierzchnię 600 m², odkrywając 40 obiektów (nr ciągła, łącznie z sezonem 1999 r.) oraz liczne dołki posłupowe, przy czym nie numerowano dołków posłupowych występujących w częściach spągowych obiektów. Materiał pochodzi z wczesnego neolitu – kultury ceramiki wstęgowej rytej i okresu wpływów rzymskich.

Do kultury ceramiki wstęgowej rytej, na podstawie materiału ruchomego, zaliczono obiekty 12, 14-16, 26A, 27, 29, 33, 39 i 41 oraz pozostałości dołków posłupowych tworzących prawdopodobnie zarysy trzech domów posłupowych, których ślady po słupach są bardzo słabo zachowane. Miąższość ich waha się od 2-3 cm do 15 cm. Część z nich ze względu na niewielką miąższość była tylko zadokumentowana w rzucie poziomym.

Z obiektów nieruchomych na większą uwagę zasługują pozostałości jam glinianek dostarczających materiału do wylepiania ścian budynków. Występują także obiekty mające kształt zbliżony do prostokąta, a pełniące pierwotnie funkcję piwnicy lub półziemianki. Na podstawie wstępnych ustaleń, tzw. stratygrafii horyzontalnej usytuowania obiektów oraz materiału ceramicznego, ustalono, że w przebadanej części stanowiska wystąpiły pozostałości osiedli z III faz chronologicznych. Najstarsze są związane z końcem fazy nutowej III i początkiem fazy żelazowskiej I. Środkowy etap zasiedlenia tej części stanowiska jest związany z fazą żelazowską IIa, a końcowy etap wyznaczają materiały, które można datować na koniec fazy żelazowskiej IIa i początek IIb?. Powyższe ustalenia są wstępne i dopiero po przeprowadzeniu szczegółowej analizy materiału będzie można je uściślić.

Z osadnictwem z okresu wpływów rzymskich należy wiązać obiekty 9/10, 13, 19, 22, 24-26, 30-32, 34, 36-38, 40. W zdecydowanej większości są to obiekty zawierające stosunkowo niewielką ilość materiału ceramicznego. Obok obiektów o dużych rozmiarach, 9/10 pełniących funkcje mieszkalną bądź gospodarczą występują jamy 26, 34 w rzucie pionowym zbliżone do kształtu trapezowego pełniące prawdopodobnie funkcję piwnic oraz pozostałości budynków o charakterze słupowym. Włączonych do kultury przeworskiej na podstawie występującego w wypełniku niektórych z dołków posłupowych materiału ruchomego pochodzącego z tego okresu oraz charakteru ich zabarwienia, różniących się bardzo wyraźnie od dołków posłupowych tworzących zarysy domów kultury ceramiki wstęgowej rytej. Na podstawie fragmentów ceramiki oraz zabitek wydzielonych rozpoznaną część osiedla należy datować na fazę CIa.

Ze względu na bardzo dużą wartość naukową stanowiska oraz jego niszczenie przez głęboką orkę i erozję przewidywana jest kontynuacja badań. Ich celem będzie rozpoznanie jak największej powierzchni stanowiska.

Materiały i dokumentacja z badań znajdują się w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Sprawozdaniach z badań wykopaliskowych w 2000 i 2002 roku na st. 20 w Olchowej, gm. Iwierzycze”, Podkarpacka Teka Konserwatorska.

OWSISZCZE, st. 36,
gm. Krzyżanowice,
woj. śląskie, AZP 104-40/110

- osada kultury lendzielskiej (neolit)

Archeologiczne badania sondażowe i wykopaliskowe, przeprowadzone w sierpniu pod kierownictwem dr. Jana Burdukiewicza (Instytut Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego).

Wyniki badań zostały opublikowane w „Badaniach Archeologicznych na Górnym Śląsku i Ziemiach Pogranicznych w latach 1999-2000”, s. 107-122 oraz „Śląskich Sprawozdaniach Archeologicznych”, t. XLIII, s. 95-118..